

at træffe Bestemmelser om Grindfangst, altsaa et vist Omraade af Næringslovgivningen. Endvidere findes i Loven om de færøske Landkommuner en Bestemmelse om, at Lagtinget og Regeringen kan træffe Bestemmelser om Bygdeskoler, om Skolevæsenet paa Landet. Altsaa ogsaa her er et Omraade, hvor der findes en mere almindelig Bemyndigelse for Lagtinget og Regeringen til at træffe Bestemmelser. Det forekommer mig rigtigt, at man saaledes paa særligt lokale Omraader giver Lagtinget en væsentlig Indflydelse ved at give det en Slags Fuldmagter, og det er vel meget muligt, at der kan vedtages lignende Bestemmelser i Fremtiden. Man kunde f. Eks. tænke sig, at der kom en Lov, der bestemte, at Lagtinget kan træffe Bestemmelser om Storkjovens Fredning, uden at dette endelig behøver at komme i dette høje Ting, som det har maattet før; ligesom Rigsdagen ogsaa kunde overlade til Lagtinget at behandle Spørgsmaalet om skævhovede Heste — ikke skæv-, Hovede“ Heste.

Jeg kommer dernæst til Sprogspørgsmaalet. Det ærede Medlem fra Mariager (H. P. Hansen) finder ligesom jeg dette Spørgsmaal vigtigt. Det ærede Medlem siger derom: „Medens Sambands-Partiet holder paa, at der ogsaa skal læres Dansk i de færøske Skoler, er dette for Selvstyrepartiet næsten en Vederstyggelighed“. Jeg maa paa det bestemteste protestere mod denne Udtalelse. Der findes ingen paa Færøerne, som ikke vil, at Dansk skal læres i Skolerne, men der har været Strid om, hvor meget og i hvilket Forhold man skulde benytte Dansk som Undervisningsgrundlag i de færøske Skoler. Naar det ærede Medlem udslynger den Slags Beskyldninger, maa jeg paa det bestemteste protestere derimod og tilbagevise dem. Jeg har da ogsaa de kraftigste Beviser derimod, idet jeg lige har oplæst Selvstyrepartiets Program § 7, der gaar ud paa at skaffe det færøske Sprog lige Ret med det danske Sprog i alle færøske Anliggender, altsaa lige Ret for de to Sprog. Derfra kan man dog ikke drage nogen Slutning om, at Selvstyrepartiet slet ikke vil have Dansk i Skolerne. Tværtimod ligger der udtrykkelig i dette Program, at de vil have Dansk i Skolen. Altsaa den Slags Sigtelser skal man ikke fremsætte, de fremsættes kun af politiske Modstandere.

Det ærede Medlem citerer med Hensyn til Skolespørgsmaalet § 7 i Skoleanordningen af 1912 om Undervisningsproget i Skolen. Men for det første glemmer det ærede Medlem, hvordan Tilstanden var før 1912. Der undervistes slet ikke i Færøsk før 1912. Det

var ikke en Gang Fag i Skolen. Da jeg f. Eks. gik i Skole, lærte vi ikke Færøsk. Jeg har aldrig i Skolen lært at læse Færøsk, jeg har aldrig lært i Skolen at skrive Færøsk. Da jeg kom i Skole, begyndte vi straks at lære Dansk, og vi læste dansk Bibelhistorie, men jeg maa sige, at naar man er 6—7 Aar og ikke nogen Sinde eller i hvert Fald meget lidt har hørt det Sprog tidligere, faar man ikke meget Udbytte af den Slags Undervisning. Efter § 7 i Anordningen af 1912 er Færøsk og Dansk paa eet Punkt ikke ligestillet. Medens Dansk nemlig er tvunget som Retskrivningsfag, er Færøsk det ikke. Der undervises ikke i færøsk Retskrivning i Skolerne, men der kan gives Undervisning deri, det vil sige med Skoledirektionens Samtykke. Det er ikke nok, at Forældrene forlanger det; selv om alle Forældrene i en Kommune forlanger, at der skal gives Undervisning ogsaa i færøsk Retskrivning, kan Skoledirektionen modsætte sig det, og det har den gjort. I det hele synes den ret uvillig til at give Tilladelse til at undervise i færøsk Retskrivning, selv om Forældrene ønsker det. Som Fag betragtet er Sprogene altsaa ikke fuldt ligestillede.

Endelig er Bestemmelserne i § 7 om selve Undervisningsproget ret uklare og ubestemte. Det afhænger af en Fortolkning, hvorledes man skal forstaa denne Paragraf, og det kan ikke nægtes, at den kan fortolkes strengt, saa at Færøsk kun i ringe Omfang kan anvendes som Undervisningssprog. Det støder saaledes mig, naar der i § 7 staar følgende: „Tilegnelsen af Stoffet kan og bør særlig for de yngre Børns Vedkommende lattes ved Benyttelse af Færøsk“. Naar der undervises i Færøsk, skal det efter min Mening ikke blot være for at lette Undervisningen, men det skal være, fordi det er naturligt, fordi Færøsk er det Sprog, Børnene har talt, indtil de kom i Skole, og fordi det er et Sprog, der har nogen Værdi for dem. Det skal altsaa ikke alene være, fordi det er en Nødvendighed, men fordi det er det Sprog, deres Moder talte, og det, de selv først begyndte at tale, og fordi det er et Sprog, der har nogen Kulturværdi og Kulturmuligheder. Naar det ærede Medlem fra Mariager finder sig foranlediget til at udtale følgende: „Hvis det lykkes Selvstyrepartiet fuldstændigt at fjerne Dansk fra Skoleundervisningen, vil Smaaafolk fremtidig fuldstændig være prisgivne de lokale Magthavere i Selvstyrepartiet deroppe kun at kunne læse og tale Færøsk vil betyde, at man er ganske afskaaret fra Tilegnelsen af den Kultur, der findes i den øvrige Verden, Magt-